

UN WOMEN

The United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women /
FNs organisasjon for likestilling og kvinners rettigheter

1. Fakta

Type organisasjon: FN-organisasjon med både normativt og operativt mandat

Etableringsår: 2010

Hovedkvarter: New York

Antall landkontor: Har stab på 75 ulike steder. 15 av disse er sub-regionale kontorer. 12 er landkontorer

Leder: Michelle Bachelet (Chile)

Dato for styremøter 2011:
24. - 25. jan, 27. - 30. juni, 5. - 7. des.

Norsk styreplass: Fra 2010. Kan regne med styreplass i fem år

Antall norske ansatte: 2

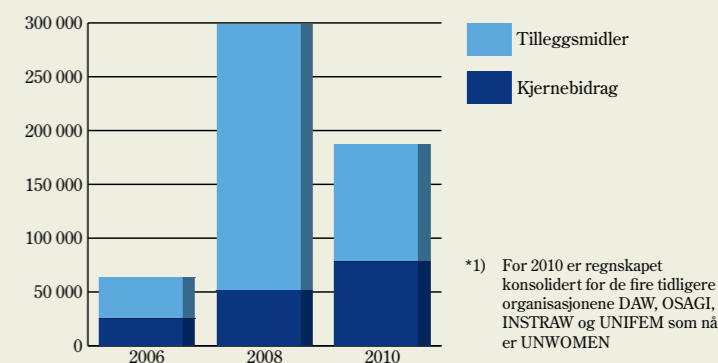
Ansvarlig departement:
Utenriksdepartementet

Website: www.unwomen.org

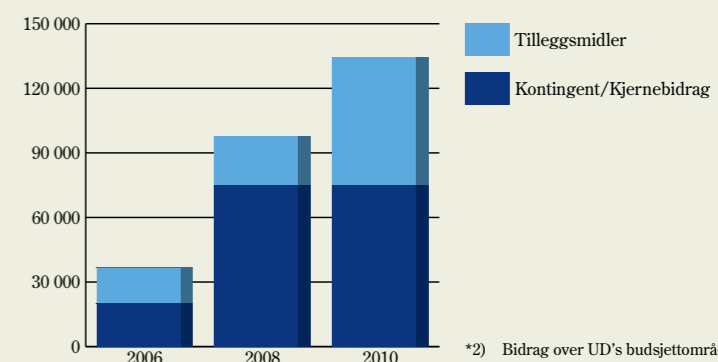
Utenriksdepartementet
Besøksadresse: 7. juni plassen/ Victoria Terrasse, Oslo
Postadresse: Postboks 8114 Dep. N-0032 Oslo

Ved spørsmål, kontakt Seksjon for budsjett og forvaltning på e-postadresse:
sbf-fn@mfa.no. Profilarlene er også tilgjengelige på: www.regjeringen.no/nb/dep/ud/tema/fn/fnorg_vurdering

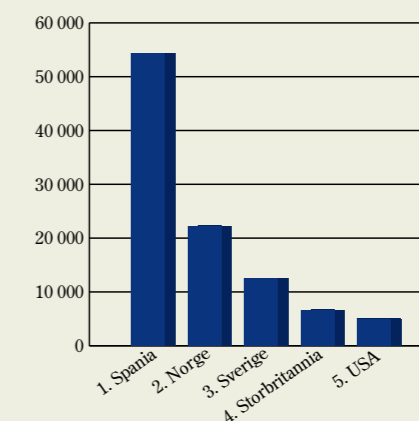
Totale inntekter*¹⁾ (tusen USD)

Norske bidrag*²⁾ (tusen NOK)

Fem største givere i 2010 (tusen USD)

Mandat og virkeområder

Den nye FN-organisasjonen for kvinners rettigheter og likestilling ble opprettet gjennom resolusjon A/RES/64/289 System-wide coherence, vedtatt av FNs 64. generalforsamling 2. juli 2010. Opprettelsen av den nye organisasjonen innebar en sammenslåing av fire tidligere FN-mekanismer; Generalsekretærens spesialrådgiver for kvinner og likestilling (OSAGI), Sekretariatet for FNs kvinnekommisjon (DAW), FNs kvinnefond UNIFEM og studie- og opplæringsinstituttet INSTRAW.

Resolusjonen gir UN Women tre overordnede oppgaver. i) Organisasjonen skal bistå interstatlige organer i FN-systemet, som for eksempel the Commission on the Status of Women, i å videreutvikle internasjonal politikk og standarder på likestillingsområdet. ii) Organisasjonen skal også bistå medlemsland som ønsker teknisk og finansiell støtte til å innføre disse standardene, samt bruke det sivile samfunn som medspiller i disse prosessene. iii) UN Women skal koordinere innsatsen for å integrere kjønnsperspektivet i alle deler av FN-systemet. Dette innebærer blant annet ansvarliggjøring og kontinuerlig rapportering på fremdrift. Den nye organisasjonen har med andre ord både et normativt og operativt mandat og er dermed en nyskaping, som inkluderer både sekretariatsfunksjoner og operative roller.

Utkast til strategisk plan 2011-2013 foreligger og ble behandlet på styremøtet i juni 2011. Norge støtter de tematiske

hovedprioriteringene som foreslås i utkastet til strategisk plan for 2011-2013: 1) å styrke kvinners politiske makt og deltakelse; 2) eliminere vold mot kvinner; 3) fremme kvinner, fred og sikkerhet i tråd med relevante sikkerhetsrådsresolusjoner; 4) styrke kvinners økonomiske deltakelse og innflytelse. Både prioriteringene og strategiplanen som helhet ble vedtatt med stor støtte fra samtlige medlemsland

Oppnådde resultater 2010

Arbeidet med strategien og presentasjonen på styremøtet i juni i år er det viktigste som er oppnådd etter at organisasjonen ble operativ 1. januar 2011. Strategien er basert på en omfattende konsultasjonsprosess med medlemsstatene, multilaterale og regionale organisasjoner.

Organisasjonen har hittil etablert strategisk partnerskap i FN med UNICEF, HABITAT og ILO, blant annet for å styrke det institusjonaliserte koordineringsarbeidet. Dette videreføres i 2. halvår av 2011.

Det er etablert en egen evalueringsenhet og utarbeidet målsettinger for resultatfokus. Styremøtet ga uttrykk for at særlig det resultatfaglige arbeidet må videreutvikles og forbedres kvalitativt slik at det blir mulig å måle resultater på sikt. Resultater av dette skal rapporteres til neste ordinære, årlige styremøte i 2012.

2. Vurderinger: Resultater, effektivitet og kontroll

UN Women ble opprettet i 2010 og det foreligger derfor ingen evalueringer av organisasjonens resultater, effektivitet og kontroll på dette tidspunktet. Det foreligger derimot gjennomgang av UNIFEM, som bidro med rundt nitti prosent av budsjettmidlene og ansatte til den nye organisasjonen. Det britiske utviklingsdepartementet (DFID, 2010) og Svenske SIDA (2008) har begge konkludert med at UNIFEMs interne effektivitet var svak. Organisasjonen hadde rapportering på målsetninger, men disse fokuserte ofte på aktiviteter istedenfor resultater. Det var heller ikke gode nok koblinger mellom oppnådde resultater og ressursfordeling. Norge har i en årrekke vært en pådriver for styrket resultatstyring i UNIFEM. UNIFEM hadde et evalueringsorgan internt i organisasjonen, men det var vanskelig å fastslå hvorvidt dette faktisk fungerte som et uavhengig kontrollorgan. I følge SIDA, hadde UNIFEM bedre rutiner på plass for revisjon, der de tok i bruk UNDPs revisjonssystem.

Det legges opp til at UN Women også vil benytte UNDPs revisjonssystem og UNDPs etikk-kontor. Dette virker som fornuftig ressursbruk. Norge har likevel tatt opp med UN Women at de bør etablere egne etiske retningslinjer og kommunisere disse tydelig internt i organisasjonen.

Når det gjelder oppnådde resultater på landnivå (ekstern effektivitet) peker begge gjennomgangene på at UNIFEM var særlig god på å bygge strategiske partnerskap for å fremme sine målsettinger både lokalt og globalt. DFID og SIDA er videre enige om at rapportering på måloppnåelse kunne bli

3. Norsk politikk overfor UN Women

Kvinnens rettigheter og likestilling er ett av de viktigste prioriteringsområdene i Regjeringens politikk. Norge ønsker å sette fokus både på likestilling som et mål i seg selv, og også som en nødvendig forutsetning for å nå andre utviklings-, sikkerhets- og utenrikspolitiske mål. Samarbeidet med UN Women har derfor høy prioritet fra norsk side. Norge ønsker å spille en konstruktiv rolle som partner for den nye organisasjonen, ikke minst i kraft av vårt styreverv, ved å støtte aktivt opp om organisasjonens mandat og rolle. Vårt mål er at UN Women skal få FN-systemet som helhet til å levere bedre. Dette må gjøres gjennom gode rutiner for overvåking og rapportering på fremgangen, basert på indikatorer for resultatmåling og sporing av budsjettmidler til kvinner og likestilling. Norge er derfor en virksom og kritisk pådriver for det pågående arbeidet med FN-reform.

For å operere så effektivt som mulig må UN Women velge seg ut noen hovedområder for operativ støtte til nasjonale myndigheter, sivilt samfunn og internasjonale organisasjoner, fremfor

bedre, at UNIFEM hadde en tendens til å ha for høye og ambisiøse målsettinger og derfor spredte sine ressurser for vidt. Norge har gjentatte ganger tatt opp med Unifem det samme behovet for å styrke rapportering på måloppnåelse og behovet for å prioritere kvalitet framfor kvantitet gjennom å begrense aktiviteten til færre land.

DFIDs gjennomgang er kritisk til UNIFEMs evne til å vise at de faktisk leverte på oppsatte mål, mens SIDA beskriver UNIFEM som relativt god på å levere resultater på landnivå, til tross for organisasjonens relativt begrensede størrelse og budsjett. DFIDs gjennomgang påpeker at UNIFEM manglet den nødvendige innflytelse for å få resten av FN-systemet til å inkludere kjønnsperspektiv på en systematisk måte i bredden av arbeidet. Norge er enig i vurderingen av Unifems begrensede gjennomslagskraft, men mener i likhet med DFID at det er et betydelig positivt endringspotensial som følge av opprettelsen av den samlede og uavhengige FN-organisasjonen UN Women.

Norske erfaringer med UNIFEM på landnivå har også vist at organisasjonen mange steder har hatt begrenset innflytelse og kapasitet. Norge har over flere år vært en pådriver både for å styrke UNIFEMs posisjon og ressurser og for å forbedre UNIFEMs mekanismer for resultatoppnåelse og kontroll- og rapporteringssystemer. Arbeidet for å sikre at UN Women får et bedre rammeverk pågikk våren 2011, og Norge var som styremedlem aktivt inne i denne prosessen.

å spre seg for tynt og for bredt. Kvinnens politiske og økonomiske makt og rettigheter (“empowerment”), kvinner, fred og sikkerhets-agendaen, herunder deltakelse, beskyttelse og integrering av kjønnsperspektiv - i fredstid så vel som under og etter konflikt- er naturlige prioriteringsområder. Likestilling kan ikke oppnås gjennom å fokusere kun på kvinner. Organisasjonen må derfor forholde seg aktivt til det voksende engasjementet for menns roller i likestillingsarbeidet. Utforming og gjennomføringen av programmer må også speile at diskriminering basert på kjønn kan forsterkes av andre faktorer, slik som alder, etnisk bakgrunn, urfolksstatus, funksjonshemming, seksuell orientering.

Organisasjonen må videre avklare rolledeling, samarbeid og avgrensning til sentrale deler av FN-systemet og etablere formaliserte mekanismer for dialog med kvinneorganisasjoner og andre organisasjoner som fremmer kvinners rettigheter og likestilling. Dette inkluderer å bygge allianser med globale og lokale aktører engasjert i menns roller i likestillingsarbeidet.